

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. (03.02.2021)

Candan YÜCEER

Tekirdağ Milletvekili

Türkiye gıda enflasyonu, Covid-19 salgınının ülkemize gelmesinden itibaren uluslararası ajanslara göre yüzde 20'nin üzerindedir. Dünyada sıfıra yakın enflasyon ve koronavirüs salgınının ekonomik etkilerine karşın, yüzde 15 ile yıllık tüketici fiyatlarındaki en büyük artışlardan birinin Arjantin'den sonra Türkiye'de görüldüğünü belirtiyor. Bunun aynı zamanda OECD ülkeleri arasında açık ara en yüksek oran olduğuna dikkat çekiliyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre ayçiçek yağı son bir yılda yüzde 60'a yakın zamlandı. Ziraat Mühendisleri Odası ise, TÜİK verilerinin inandırıcılığının olmadığını ifade etmektedir. Ancak ayçiçek yağının fiyatı bütün veriler dahilinde asgari ücret zammının ve gıda enflasyonunun çok üzerinde olduğu aşikardır. ABD Tarım Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'nin ayçiçeği ithalatında 2020-2021 döneminde yüzde 37'lik oranla dünyada birinci sıraya yerleşmesi beklenmektedir. Türkiye gibi bir tarım ülkesinde bu denli dışa bağımlılık tarım politikalarının tekrar değerlendirilmesini gerektirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de yaşanan Gıda enflasyonunun benzer salgın koşullarını yaşayan diğer OECD ülkeleri arasında yüzde 20 oranıyla açık ara ilk sırada olmasının nedeni nedir? Bakanlığınız bu hususta çalışmaları bulunmakta mıdır?
2. Ayçiçek üreticileri tarafından geçtiğimiz yılın ortalarından itibaren fiyatların artacağı konusunda ısrarlı uyarılar yapılmıştır. Bakanlık, bu uyarılar neticesinde bir çalışma yapmış mıdır? Eğer yaptıysa, yaşanan bu artış bu çalışmalara rağmen mi gerçekleşmiştir?
3. 1970'li yıllarda oluşturulan fiyat kontrol komitesi, piyasanın yerine fiyatların belirlenmesine karar vermeye başlamış, bu nedenle emtialar tezgah altına çekilmiş ve karaborsa doğmuştur. Benzer sonuçlara ulaştırması muhtemel bir gıda fiyat kontrolüne karşı Bakanlığın bir çalışması mevcut mudur? Daha önce denenip sonuç vermeyen bir yöntemin tekrar uygulanması söz konusu mudur?
4. Ayçiçek yağı TÜİK verilerine göre son bir yılda gıda enflasyonunun da üzerine çıkarak yüzde 60 oranında zamlanmıştır. Ayçiçek ve ham yağ ithalatında vergi indirimi yapılmasına rağmen, fiyat artışının nedeni nedir? Bakanlığınızca

saptanmış mıdır? Bu fiyat artışının giderilmesi için çalışmalarınız bulunmakta mıdır?

5. Tohumluk ayçiçek üretim girdileri nelerdir? Tohumluk ayçiçek üretim girdileri maliyetleri ne kadardır? Ayçiçek yağı üretim girdileri nelerdir? Ayçiçek yağı üretim girdileri maliyetleri ne kadardır? Tekirdağ ilinin tohumluk ayçiçek üretim girdileri maliyetleri ne kadardır? Tekirdağ ilinin ayçiçek yağı üretim girdileri maliyetleri ne kadardır?
6. Gıda emtia fiyatlarının artışının sebepleri arasında gıdada dışa bağımlılık olduğu değerlendirilmektedir. Bakanlığınızın söz konusu dışa bağımlılığı azaltmak ve yok etmek için politikaları nelerdir? Bu konu hakkında çalışmalarınız bulunmakta mıdır?
7. Ayçiçek yağı üreticileri toplam ihtiyacımızın yüzde 25-35'ini yerli üretimle sağladığımızı, ülke olarak ihtiyacımız olan 2,5-3 milyon tonluk ayçiçeği tohumu üretimine ulaşmamız gerektiğini dile getirmektedirler. Bakanlığın bu konu hakkında çalışmaları bulunmakta mıdır?
8. TÜİK verilerine göre; geçen yıl 1 milyon 950 bin ton yağlık ayçiçeği üretimi yapıldığı açıklanmıştır ancak uzmanlar ve üreticiler tarafından üretim miktarının 1 milyon 650 bin ton olduğu belirlenmiştir. Bakanlığınızın ayçiçek yağı üretimi verileri nelerdir? Bakanlığınızın ayçiçek üretimi verileri nelerdir? Tekirdağ ilinde üretilen ayçiçek yağı miktarı nedir? Tekirdağ ilinde üretilen ayçiçek miktarı nedir? TÜİK ve üreticilerin ifadeleri arasındaki fark neden kaynaklanmaktadır?
9. Üreticiler ve uzmanlar tarafından önümüzdeki yıl tohumluk ayçiçek üretiminin 1 milyon 250 bin ton civarına düşeceği tahmin edilmektedir. Bakanlığınızın bu konudaki verileri nelerdir? Üretimin düşme ihtimaline karşı bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
10. PTT AVM emtia zincirinin son halkasıdır. Zincirin ilk halkası olan üretim tarafında yaşanan problemlerin tedarik tarafıyla çözülmeye çalışılmasının sebebi nedir? PTT'de satışın, zararı Hazine'nin üsteleneceği yorumları yapılmaktadır. Tarım politikalarındaki bu zararı PTT üzerinden Hazine'nin üstlenmesi neden gerçekleşmektedir? Bakanlığın zararı giderme konusunda çalışmaları bulunmakta mıdır?
11. PTT'nin, e-ticaret sitesinde sattığı ayçiçek yağını, kendi sitesinde yüzde 25 daha ucuza satan şirket hakkında dava açacağı haberleri basında yer almaktadır. Açılacak davanın yasal dayanağı nedir?
12. Tarım konusundaki uzmanlar tarafından üreticiye sağlanacak teşviklerin fiyat konusunda istikrarlı bir piyasanın oluşturulabileceği söylenmektedir. Bakanlığınızın üreticiye teşvikleri nelerdir? Teşvikler yılın hangi tarihlerinde dağıtılmaktadır? Ayçiçek üreticilerinin teşvikleri nelerdir? Ne zaman ve hangi miktarda dağıtılmıştır?
13. Ayçiçek yağı fiyatının artışı hususunda bahsedilen ayçiçek arzının azalmasından dolayı fiyatının yükseldiği açıklaması diğer ülkeler için geçerli değil midir? Aynı arz sıkıntısını onlar da yaşamalarına rağmen neden en büyük fiyat artışı Türkiye'de gerçekleşmiştir?

40853

14. Tarımsal üretim planlaması kapsamındaki destekler ve teşviklerin ödenmesinde sorunlar yaşandığı üreticiler tarafından dile getirilmektedir. Üreticilerimize verilen destekler ve teşvikler nelerdir? Üreticilerimize verilen destek miktarları ne kadardır? Tekirdağ ayçiçek yağı üreticilerine verilen destekler ve teşvikler ne kadardır? Ödemeler konusunda sorunlar yaşanmakta mıdır? Varsa, sorunlar nasıl çözülmektedir?
15. Tarımsal üretim planlaması kapsamında zamanında ödenen destekler ve teşviklerin ayçiçeğinde kendimize yeterli bir ülke olmamızın mümkün olduğuna dair uzman değerlendirmeler bulunmaktadır Bakanlığınız ayçiçeğinde kendimize yeterli bir ülke olmamız konusunda çalışma yapmakta mıdır? Ayçiçeğinde kendimize yeterlilik oranımız nedir? Bakanlığınız tarımsal emtialar hususunda kendimize yeterli bir ülke olmamız konusunda çalışma yapmakta mıdır?